

September 2020

Til Miljø- og Fødevarerministeriet

Nedenstående forslag indsendes af *Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri PO*

Forslaget støttes af Danmarks Naturfredningsforening, Greenpeace, WWF Verdensnaturfonden, Danmarks Restauranter og Cafeer (DRC), Fiskerikajen, Kystfisker Kompagniet, Low Impact Fishers of Europe (LIFE)

Nogle af organisationerne, der støtte dette forslag, har også indsendt andre forslag. Det er fordi, dette forslag ikke er udtømmende for de enkelte medunderskrivers meninger eller mærkesager - og fordi forslaget ikke løser alle de problemer og udfordringer, som Østersøen og dens fiskere står overfor. Men de underskrivende organisationer er enige i, at dette forslag er et stort og vigtigt skridt i den rigtige retning.

Danmarks Restauranter og Cafeer (DRC) er den største repræsentant for landets restauranter og cafeer. DRC er medunderskriver, fordi de ønsker at vise en bred opbakning fra restauratørerne til at fremme et mere skånsomt og bæredygtigt fiskeri i Danmark, der er med til at sikre bedre råvarer og en mere bæredygtig produktion. Det er for DRC en vigtig dagsorden, så vi også i fremtiden kan servere flotte, friske, danske fisk. Igennem DRC's brancheinitiativ, Restauratørernes Garantiordningen (REGA), arbejder restauratører systematisk og målrettet på at drive ansvarlig virksomhed inden for rammerne af FN's og OECD's retningslinjer. Det betyder, at alle REGA-virksomhederne arbejder fokuseret på at forbedre deres sociale, miljø- og klimamæssige samt økonomiske bundlinje. Initiativet nyder stor opmærksomhed i branchen, såvel som blandt branchens leverandører og gæster, og det er vores oplevelse, at denne dagsorden vil få øget fokus både i og uden for branchen i de kommende år. Det centrale omdrejningspunkt i restaurationsbranchen er selvsagt fødevarer og høj kvalitet. At fremme fiskeriet med skånsomme redskaber gennem dette forslag er et signal om den retning, som vi mener, at fremtidens fødevarerproduktion skal gå.

Resume af forslag

Med faldende kvoter på særligt torsk er det vigtigt at fiske kvoten på den mest hensigtsmæssige måde for både fiskebestandene, den marine natur og økonomien.

Det anbefale derfor, at der sker en gradvis omlægning til skånsomt fiskeri i område 22 og dele af område 24 i vestlige Østersø.

Torsk er en af de vigtigste arter for fiskeriet i vestlige Østersø. Størstedelen (45 %) af torsk, der blev landet fra den vestlige Østersø i 2019, var under 1. kg. og de blev solgt for imellem 9 og 12 kroner kiloet. Dette er ikke en økonomisk hensigtsmæssig måde at fiske en lille kvote på.

I 2019 stod trawl og vodfiskeri med fartøjer over 15 meter for over halvdelen af landingerne (53 %) af torsk i vestlige Østersø. Langt størstedelen (66 %) af landingerne fra disse fartøjer var torsk under 1 kg.

I det skånsomme kystfiskeri udgør de små torsk under 10 % af landingerne, og større torsk udgør langt størstedelen af landingerne.

Ved at fiske skånsomt og målrettet efter større torsk og lade de små torsk blive i vandet kan landingsværdien af den danske kvote således forøges betragteligt. Samtidig vil en omlægning til skånsomt fiskeri give mindre discard, mindre slid på naturen og en reduktion i CO₂ for den landede fisk.

Tal fra fiskerikontrollens viser, at bifangsten af fisk under mindstemålet er minimal i de skånsomme fiskerier i vestlige Østersø sammenlignet med det øvrige fiskeri.

56 kontroller udført af fiskerikontrollen af det bundslæbende fiskeri viste i 2019 en samlet bifangst af fisk under mindstemålet på 3180 kg. I de 48 kontroller af det skånsomme kystfiskeri var der samlet 29,2 kg. fisk under mindstemålet.

Forslag: Vestlige Østersø skal fiskes med skånsomme redskaber

Kvoterne på torsk i den vestlige Østersø er i en årrække blevet reduceret. I 2007, året hvor omsættelige kvoter blev introduceret i det demersale fiskeri, var kvoten på torsk i vestlige Østersø på 26.700 tons. For 2021 anbefaler Det internationale Havundersøgelseråd, ICES, en kvote på 4635 tons. En femtedel af hvad kvoten var for bare 13 år siden. Rekrutteringen af torsk svigter, og de herskende forhold i Østersøen gør, at vi nok ikke kan forvente den samme mængde torsk i området som tidligere. Torsk er en af de vigtigste arter i vestlige Østersø. Den er vigtig for fiskeriet, men også for økosystemet, hvor torsken er en nøgleart.

På grund af indførelsen af omsættelige kvoter og de nu reducerede torskekvoter er der en faldende beskæftigelse i fiskeriet med konsekvens for de lokalområder, hvorfra der er fiskeri.

Jo mindre den samlede kvote er, jo mere væsentligt bliver det, at den fiskes mest hensigtsmæssigt. Både ift. landingsværdi og antal individer samt ift. til bestandens genopretning. Det er vigtigt, at fiskeriet udføres på en måde, der sikrer den højeste værdi for kvoten og samtidig sikrer bæredygtige bestande.

Med en faldende bestand af torsk er det derfor vigtigt, at der fiskes efter de fisk, der giver den højeste værdi, og at der ikke fiskes efter de meget store fisk, der bidrager mest til genopretning af bestanden. Dette fordi de store gamle torsk producerer flere og bedre æg end yngre torsk.

Det skånsomme garnfiskeri fanger næsten ingen fisk under mindstemålet og fisker selektivt efter de mellemstore torsk, der giver den højeste værdi, og som bestandsmæssigt er mest

hensigtsmæssige at fiske efter. Det ørige fiskeri fanger i langt højere grad små torsk under 1. kg., der landes til en meget lav pris.

Fordi det skånsomme fiskeri fanger de mellemstore fisk og ikke de små, fanger de også færre fisk på kvoten (se tabel 2 og tabel 3).

Det skånsomme fiskeri kan samtidig bidrage til at løse klimakrisen, da de skånsomme fiskerier har et lavere energiforbrug pr. landet tons fisk sammenlignet med det øvrige fiskeri efter de samme arter. Derudover er det skånsomme fiskeri mere skånsomt over for naturen på havbunden.

Ved at fremme det skånsomme fiskeri kan man dermed få mere værdi ud af den mindre torskekvote, mindske presset på både torskebestand og den marine natur samt bidrage til målsætningerne på klimaområdet.

For at sikre både fiskeri, natur og bestande i vestlige Østersø anbefales det at:

Der sker en gradvis omlægning til skånsomt fiskeri¹ i område 22 og 24. Område 22 skal i 2025 være fuldt omlagt til skånsomt fiskeri. I område 24 skal en del af områdets vestlige del være forbeholdt skånsomt fiskeri. Hele område 24 ud til 12 sømil fra kysten skal være forbeholdt skånsomt fiskeri. Omlægningen skal ske gradvist og med støtte fra EU's Hav, Fiskeri og Akvakulturprogram for 2021-2027 (EHFAF).

Allerede fra 2021 bør der indføres tiltag, der på sigt kan føre til det ønskede. Fra 2021 anbefales således at:

- Beskyttelsen af gydende torsk i vestlige Østersø videreføres med de samme rammer som i 2020.
- Kun bifangster af torsk i område 24. En maksimal bifangstprocent af torsk på 10 %. Evt. en opdeling af området, så der kan tillades et direkte skånsomt fiskeri efter torsk i områdets vestlige del.
- I reguleringsbekendtgørelsens § 27 fremgår det, at i ICES underområde 22 må motorkraften ikke overstiger 221 kW/300 HK - denne begrænsning skal overholdes.
- Tredoble tildelingen af torsk til kystfiskerordningen i vestlige Østersø fra 136 ‰ til 408 ‰. Hvis der er behov, tildeles også yderligere rødspætter.
- Der indføres en baglimit på torsk, der effektivt reducerer presset fra det rekreative fiskeri på torskebestanden, så længe bestanden er presset - særligt i gydeperioden.

Det skånsomme fiskeri skal bruges som et værktøj til at have et økonomisk og miljømæssigt bæredygtigt fiskeri i vestlige Østersø og samtidig sikre, at Danmark lever op til

¹ Som defineret i reguleringsbekendtgørelsens bilag 15.

målsætningerne i fiskeripolitikken Artikel 2². Et skånsomt kystfiskeri vil bidrage til at sikre Danmarks indfrielse af Verdensmålene (Særligt 14 og 12) samt bidrage til EU-Kommissionens Biodiversitetsstrategi (KOM (2020) 380) og Farm to Fork strategi (KOM (2020) 381).

Fiskeripolitikken Artikel 17 giver Danmark mulighed for at lave denne prioritering ved tildeling af fiskerimuligheder, idet der her ligger en klar opfordring til medlemslandene om at tildele fiskerimuligheder på baggrund af miljømæssig, sociale og økonomiske hensyn samt give incitamenter til fiskerier, der anvender selektive fiskeredskaber eller bruger fiskeriteknikker med nedsat indvirkning på miljøet - såsom reduceret energiforbrug eller påvirkning af habitater.

De øvrige medlemslande rundt om Østersøen har de samme.

En omlægning skal også gælde de øvrige fiskerier i vestlige Østersø som fx rødspættefiskeriet.

Brislinge- og sildefiskeriet udtager hvert år store mængder biomasse fra både den vestlige og østlige Østersø. Der mangler videnskabelig evaluering af både bifangster af torsk (både yngel og større torsk) i brislingefiskeriet samt en evaluering af, hvad udtag af så store mængder biomasse betyder for et relativt simpelt og lukket system som Østersøen. For at opnå et bæredygtigt fiskeri og en økosystembaseret forvaltning er der behov for at se på samspillet imellem de pelagiske fiskerier og torskebestanden.

De pelagiske fiskerier kan i udgangspunktet fortsætte, men der bør igangsættes forskning, der kortlægger, om dette fiskeri forhindrer en vækst i torskebestanden - og man bør i højere grad se på, om der kan ske forædling af produkterne, så disse kan afsættes direkte til konsum, hvor det ikke sker i dag.

Med den kommende statslige mærkningsordning for skånsomt fanget fisk "NaturSkånsom" vil priserne på fisk fra de skånsomme fiskerier kunne øges over en årrække. Denne merpris vil yderligere hjælpe fiskere i vestlige Østersø til at få en højere pris for de landede fisk.

Tidsplan:

2020:

- Det undersøges, hvor mange hjemmehørende fartøjer i område 22 og 24, der fisker med demersalt trawl, og det estimeres, hvad det ville koste at omlægge denne del af flåden til skånsomt fiskeri. Hjemmehørende defineres som at minimum 50 % af indtægten skal stamme fra fiskeri i vestlige Østersø (der kan evt. ses på en anden definition).

² Navnlig: "gradvis eliminere udsmid", "bidrage til at give dem, der er afhængige af fiskeriet, en rimelig levestandard, idet der tages hensyn til kystnært fiskeri og socioøkonomiske aspekter", "fremme det kystnære fiskeri under hensyn til de socioøkonomiske aspekter" samt "være i samklang med Unionens miljølovgivning, navnlig med målet om at opnå en god miljøtilstand inden udgangen af 2020"

Det operationelle program for den danske implementering af EU's Hav, Fiskeri og Akvakulturprogram for 2021-2027 udformes på en måde, der sikrer de nødvendige midler til en omstilling af fiskeriet. Det er blandt andet muligt i EU reglerne at støtte kystfiskeri med op til 100 % (10297/19, Annex 3), men også ved implementeringen af landingsforpligtigheden er der midler at hente.

- Motorkraftbegrænsningen i område 22 kontrolleres herfra og fremadrettet.
- Der udfærdiges en vision for områdets fiskeri, som regeringen kan arbejde ud fra, og som kan opnå flertal i Folketinget.

2021:

- Tildelingerne af torsk og rødspætte til den beskyttede kystfiskerordning øges med en mekanisme, der sikrer, at kvoten går til de skånsomme fiskerier (se ovenfor).
- Konsultationer med de øvrige lande med kvoter i området påbegyndes (via BALTFISH) med henblik på at opnå regional enighed om en vision og en fælles indstilling til Kommissionen om en køreplan for 100 % skånsomt fiskeri i område 22 og større områder til skånsomt fiskeri i område 24. Afsæt kan være den procedure, der beskrives i den flerårige plan for Østersøen (EU) 2016/1139) med målet om at leve op til planens målsætninger (Artikel 3).³

Finansiering:

EU er forpligtet til at begrænse tabet af biodiversitet samt at bevare og genoprette økosystemerne. I EU Kommissionens meddelelse om biodiversitetsstrategien 2030 fremgår det, at der i forbindelse med strategien vil blive set på, hvordan brugen af bundslæbende fiskeredskaber kan forenes med biodiversitetsmålene, eftersom ”fiskeri med disse redskaber er den aktivitet, der skader havbunden mest”. Det fremgår derudover af meddelelsen, at *EU's Hav, Fiskeri og Akvakulturprogram for 2021-2027* bør støtte omstillingen til mere selektive og mindre skadelige fisketeknikker. En del af finansieringen til omlægningen kan således findes her.

I det nuværende program har støtten til skånsomt fiskeri været begrænset. Den primære årsag hertil er programmets rammer, men der mangler fortsat en analyse af, hvorfor fiskerifonden ikke har ført til en større omlægning af dansk fiskeri henimod mere skånsomt og selektivt fiskeri. Større trawlfartøjsejere får ofte støtte til nye selektive trawlredskaber

³ Den flerårige forvaltningsplan skal bidrage til opnåelse af fiskeripolitikens artikel 2; bidrage til elimineringen af udsmid ved, at uønskede fangster undgås og reduceres i videst muligt omfang; sikre, at de betingelser, der er beskrevet i deskriptor 3 i bilag I til direktiv 2008/56/EF, opfyldes, og b) bidrage til opfyldelsen af andre relevante deskriptorer i bilag I til nævnte direktiv i forhold til den rolle, som fiskeriet spiller i opfyldelsen heraf. Af relevante deskriptorer som der i denne sammenhæng findes relevante kan nævnes: 1: Biodiversiteten er opretholdt. Kvaliteten og forekomsten af habitater samt udbredelsen og tætheden af arter svarer til de fremherskende fysiografiske, geografiske og klimatiske forhold; 6: Havbundens integritet er på et niveau, der sikrer, at økosystemernes struktur og funktioner bevares, og at især benthiske økosystemer ikke påvirkes negativt.

støttet gennem det nuværende program som et driftstilskud⁴. Dette er et tilskud, som det skånsomme fiskeri ikke har, fordi adgangen hertil er begrænset - selvom de mindre fartøjer også har udgifter til redskaber og fisker meget selektivt. Det er oplagt, at man under det kommende program opprioriterer det nødvendige skift til skånsomt fiskeri, så der er lige og fair konkurrence: Programmet bør blive mere ”grønt”.

Bidrag fra aktører

- Forskningsinstitutioner kan bidrage i form af økonomiske analyser, før forslaget implementeres. Både for fiskeriet, men også for beskæftigelsen og de afledte effekter af mere kystfiskeri på fx turismen herunder lystfiskerturisme.
- Forskning kan bidrage til modelleringer og analyser af, hvordan en omlægning kan gavne naturen, fiskebestandene i Østersøen og fiskeriets klimabelastning samt overvåge naturens og fiskebestandenes tilstand ved implementering af forslaget.
- Kommuner, restauranter, cafeer, forhandlere af fisk og virksomheder med mad og oplevelser i centrum kan inddrages i en fortælling om fisk og kystfiskerliv i vestlige Østersø som noget særligt. Der skal skabes en god historie, det kan bidrage til lokal beskæftigelse og bæredygtig udvikling.

Baggrund og fakta

FSK-PO fik den 14. maj 2020 data fra Fiskeristyrelsen, der viser andelen af fisk under mindstemålet i de last haul kontroller, der blev udført i vestlige Østersø i 2019. Last haul er en kontrol, hvor en fiskerikontrollør er ombord på fartøjet og kan tjekke, hvad der er i nettet, når det kommer op af vandet.

Der blev udført i alt 104 last haul kontroller i området i 2019. 56 af disse kontroller blev udført i det bundsløbende fiskeri (aktiv demersal), og 48 kontroller blev udført det skånsomme fiskeri (passiv demersal). I de 48 kontroller af det skånsomme fiskeri var der samlet 29,2 kg. fisk under mindstemålet. I de 56 kontroller af det bundsløbende fiskeri var der i alt 3180 kg. fisk under mindstemålet.

Som det fremgår af Fig. 1 herunder, er der tale om store forskelle imellem kontrollerne i det bundsløbende fiskeri. Det overordnede billede er dog, at det skånsomme fiskeri er en meget vigtig spiller, hvis Danmark skal leve op til fiskeripolitikens målsætningen om at minimere bifangst.

⁴ Fiskeristyrelsen, 2019, Evaluering af det danske hav-og fiskeriudviklings-program 2014-2020.

Fisk under mindstemålet opgjort i kilo, i 56 last haul kontroller i bundsløbende fiskeri, 2019, vestlige Østersø

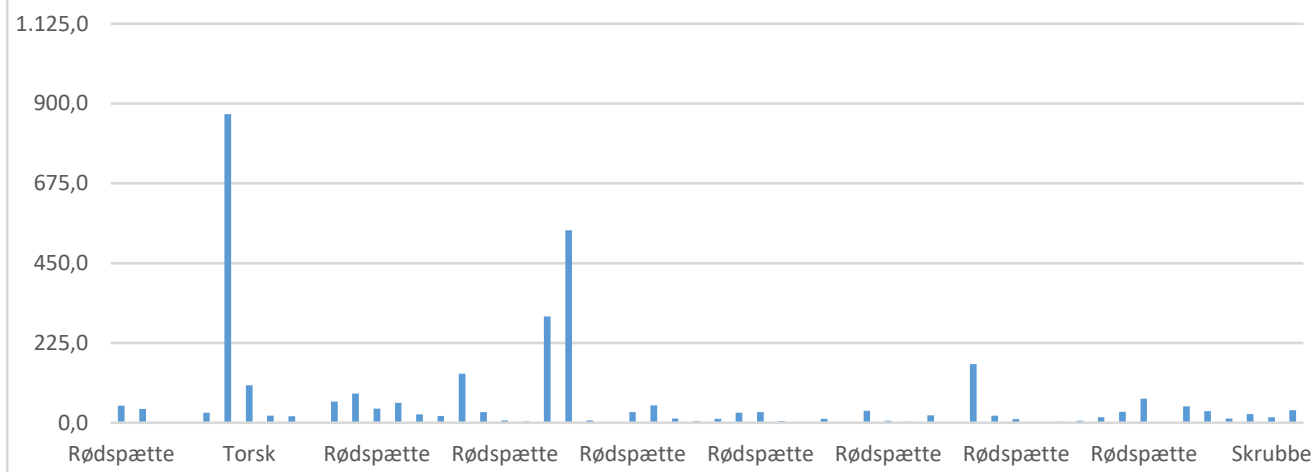

Fig. 1. kilde Fiskeristyrelsen last haul kontroller i 2019.

Det skånsomme fiskeri lander højværdifisk

FSK-PO har ligeledes fået indsigt i hvilke sorteringer af torsk, der landes af hvilke fartøjer i vestlige Østersø. Landingerne for 2019 fremgår af Tabel 1 herunder.

2019	1	2	3	4	5	9	Total
Garn og liner 12 - 15 m.	920	10.841	24.389	22.640	1.529	2.017	62.335
Garn og liner over 15 m.	2.031	13.126	47.300	10.019	3.179	15.832	91.488
Garn og liner under 12 m.	7.403	152.561	255.096	345.094	77.716	18.476	856.346
Trawl og vod 12 - 15 m.	790	17.602	124.552	78.534	189.130	3.323	413.931
Trawl og vod over 15 m.	2.207	43.063	266.600	332.475	1.252.385	2.865	1.899.595
Trawl og vod under 12 m.	373	20.876	31.990	17.577	34.374	1.511	106.701
Ukendt redskab	917	6.444	27.863	75.453	52.208	8.006	170.891
Øvrige under 12 m.	47	400	1.288	5.270	6.090	1.169	14.264
I alt	14.688	264.913	779.078	887.062	1.616.612	53.198	3.615.552

Tabel 1. Landinger af torsk fra vestlige Østersø. Tabellen viser størrelsesfordelingen på forskellige segmenter i 2019, i sum af levende vægt i kilo.

SORTERINGER: 5'er torsk vejer imellem 300 gram og et kilo; 4'er torsk vejer 1-2 kilo; 3'er torsk vejer 2-4 kilo, 2'er torsk vejer 4-7 kilo, 1'er torsk vejer over 7 kg.

Som det fremgår af Tabel 1, stod "trawl og vod over 15 meter" i 2019 for over halvdelen af landingerne (53 %), i vestlige Østersø. Langt størstedelen (66 %) af den torsk, der blev landet af dette segment, var i 2019 5'er torsk; altså fisk under 1 kg.

For det skånsomme fiskeri er billedet meget anderledes. De skånsomme fiskerier (garn og line) lander kun 28 % af den samlede mængde, men her udgør 5'er torsk kun knap 10 % af landingerne, og større torsk (over str. 5) udgør størstedelen af landingerne. De skånsomme kystfiskere sætter deres garn målrettet efter de større og mere værdifulde torsk (3'er og 4'er). De før omtalte last haul kontroller viser, at fangst af fisk under mindstemålet i de skånsomme fiskerier er meget begrænset. Det, der landes af de skånsomme fiskerier, er dermed et godt udtryk for, hvad der rent faktisk fiskes.

Priser

I 2019 blev en del af torskefangsterne fra indre farvande handlet på Hvide Sande Auktion. Fig. 2. herunder viser gennemsnitspriserne for torsk fra indre farvande på de forskellige sorteringer i 2019.

Art	Sort	Kg.	Gnms. pris	Max
Torsk, indr. farv.	0	28 kg.	25,60 Kr.	25,60 Kr.
Torsk, indr. farv.	1	8.699 kg.	26,34 Kr.	51,90 Kr.
Torsk, indr. farv.	2	106.249 kg.	27,26 Kr.	54,60 Kr.
Torsk, indr. farv.	3	149.708 kg.	25,36 Kr.	47,77 Kr.
Torsk, indr. farv.	4	126.176 kg.	18,92 Kr.	47,10 Kr.
Torsk, indr. farv.	5	184.144 kg.	12,07 Kr.	29,00 Kr.
Torsk, indr. farv.	9	27.091 kg.	14,43 Kr.	35,40 Kr.
Total		602.095 kg.		

Fig. 2. Gennemsnitspriser, Hvide Sande Auktion, 2019.

Som det fremgår, indbringer 5'er torsk mindre end de øvrige sorteringer. Faktisk kan værdien fordobles ved at lade torsken blive i vandet, til den er blevet en 3'er torsk.

Andelen af 5'er torsk handlet på Hvide Sande auktion er mindre end den landede mængde 5'er torsk fra vestlige Østersø. Derudover landes og handles der også 5'er torsk fra område 24, der hører til indre farvande. De "manglende" 5'er torsk handles heller ikke på de øvrige auktioner. Der "mangler" altså minimum 1432 tons 5'er torsk på auktionen i 2019 (1616 tons (landet) – 184 tons (solgt via Hvide Sande Auktion) = 1432 tons).

Dette skyldes, at en stor del af 5'er torskene handels af opkøbere udenom auktionerne. Opkøberne fastsætter prisen som auktionsprisen på Hvide Sande Auktion minus 20% i omkostninger. Dvs. en gennemsnitspris ca. 9,50 kr. i stedet de ca. 12 kr. på auktionen. Langt størstedelen af 5'er-torskene i vestlige Østersø handles således til omkring 9,50 kr. kiloet.

Situationen i 2019 var dermed, at størstedelen (45 %) af fangsterne i vestlige Østersø bestod af 5'er torsk, der er solgt til en pris imellem 9 og 12. kroner kiloet.

Det skånsomme fiskeri fanger færre torsk til en højere pris

Fordi de skånsomme kystfiskere fanger større fisk, fiskes der færre fisk på kvoten anvendt af disse fiskerier. De skånsomme kystfiskere tager altså færre fisk op af vandet for samme kvote, og de får mere for den fisk de tager op.

Sortering	Pris/kg/kr.	Kilo handlet i alt	Omsætning/kr.	Gennemsnit/fisk/kg	Antal fisk
3'er	25,36	149.708	3.796.595	3	49.903
4'er	18,92	126176	2.387.250	1,5	84.117
5'er	12,07	184.144	2.222.618	0,5	368.288

Tabel 2. Udregning på værdi og antal torsk fra indre farvande, solgt på Hvide Sande Auktion i 2019.

Som det fremgår af Tabel 2, solgtes der på Hvide Sande Auktion i 2019 knap 50.000 stk. 3'er torsk til en værdi af 3,8 millioner kroner, samtidig med at der blev solgt knap 370.000 5'er torsk til en samlet værdi af 2,2 millioner kroner.

Det vil sige, at der blev solgt ca. 320.000 individuelle torsk mere i sortering 5 end i sortering 4 i 2019, men alligevel tjente fiskerne 33% eller 1,2 mil. Kr. mere på 3'erne.

I Tabel 3 herunder er sammenligningen lavet ved landing af den samme mængde på de tre sorteringer. Landingen er sat til 1000 kg torsk.

Sortering	Pris/kg/kr.	Kilo	Omsætning/kr.	Gennemsnit /fisk/kg	Antal fisk
3'er	25,36	1.000	25.360	3	333
4'er	18,92	1.000	18.920	1,5	667

5'er	12,07	1.000	12.070	0,5	2000
------	-------	-------	--------	-----	------

Tabel 3. omsætning og antal fisk i de forskellige sorteringer ved en landing på auktionen på 1000 kg.

Som det fremgår, får man dobbelt så meget værdi ud af 1000 kg, hvis de landes som 3'er torsk i stedet for 5'er torsk, og samtidig landes langt færre individer.

Som forklaret på side 8, så sælges langt størstedelen af 5'er torsk til omkring 9 kroner kiloet udenom auktionerne.

Det skånsomme fiskeri fanger primært de mellemstore torsk, hvilket giver både højere pris, for den samme mængde kvote samt et mindre udtag af individer fra bestanden.

Øresund som et godt eksempel

Hvis fiskeriet fisker målrettet efter de helt store torsk, kan det skabe en uheldig situation, hvor fiskeriet udøver et højt selektionspres på fiskebestandens største individer. Dette er ikke hensigtsmæssigt, da de største og ældste torsk producerer flere og bedre æg. I Øresund fiskes der udelukkende med skånsomme redskaber. Her ser man ikke, at det skånsomme fiskeri har udøvet et selektionspres. Her findes tværtimod en sund bestand af torsk med en sund størrelsesfordelingen imellem store og små. Ifølge forskere hænger dette blandt andet sammen med, at der udelukkende fiskes med skånsomme redskaber.⁵

Skånsomt fiskeri: mindre CO2 udledning og mindre slid på den marine natur

DTU Aqua udgav i 2014 rapporten "Miljøskånsomhed og økologisk bæredygtighed i dansk fiskeri"⁶. Heri fremgår det, at fiskeri med skånsomme redskaber har en mindre negativ påvirkning af havbundens natur og struktur, et mindre udsmid, samt at de skånsomme fiskerier generelt har en bedre energieffektivitet end aktive redskaber målt som energiforbrug per landet værdi. En opsummering kan ses i Figur 3 herunder.

⁵ Large-sized cod at a historic low in the Baltic Sea. Baltic Sea Centre, Stockholm University, 2017. [Link](#).

⁶ Miljøskånsomhed og økologisk bæredygtighed i dansk fiskeri Af Henrik Gislason, Jørgen Dalskov, Grete E. Dinesen, Josefine Egekvist, Ole Eigaard, Niels Jepsen, Finn Larsen, Louise K. Poulsen, Thomas Kirk Sørensen og Erik Hoffmann

Tabel 7.1. Oversigt over danske fiskeriers direkte miljøpåvirkning. Antallet af stjerner angiver omfanget af den skønnede påvirkning – ingen effekt er nul stjerner, og stor effekt er fem stjerner. En tankestreg angiver at der ingen oplysninger er til rådighed. Relativt energiforbrug angiver liter diesel i forhold til landingsværdien. Se forklaring til tabellen på side 69.

Redskaber	Primære målartsgrupper	Typisk dybde (m)	Bundtype	Relativt energiforbrug	Umiddelbar fysisk bundpåvirkning	Umiddelbar påvirkning af bundfauna og -flora	Bifangst af fisk og skaldyr	Bifangst af havfugle	Bifangst af havpattedyr	Discard
Aktive	Skraber	Blåmuslinger	< 20	hård/sand	***	****	****			
	Bomtrawl	Hesterejer	< 20	sand	****	**	***			***
		Rødspætter	> 20	sand	-	****	****			****
	Bundtrawl	Jomfruhummer og blandet konsum	> 20	mudder/sand	****	***	****			****
		Rejer	> 20	mudder	****	***	***			**
		Sperling	> 20	mudder/sand	***	***	***	**		
		Torsk og rødspætte	> 20	blandt	****	***	***	**		**
		Tobis	> 20	sand	**	**	**	*		
		Sild og brisling	> 20	blandt	***	**	**	*		
	Skotsk vod	Torsk og kuller	> 20	sand/hård	**	**	***	**		*
	Snurrevod	Rødspætte og torsk	> 20	sand	**	**	**	**		*
	Pelagisk trawl	Sild, brisling og makrel	> 20	blandt	**		-	-	-	-
	Not	Makrel og sild	> 20	blandt	*		-	-	-	-
Passive	Bundsatte garn	Torsk, rødspætte og tunge	> 10	blandt	**	*	*	**	**	***
	Bundgarn	Ål, hornfisk og sild	< 10	blandt	-	*	*	**	*	*
	Ruser	Ål	< 10	blandt	-	*	*	**	*	*
	Tejner	Krabber	> 10	hård	-	*	*	*		*
	Bundsatte langliner	Torsk	> 20	hård	-	*	*	*		*
	Drivende langliner	Laks	> 20	blandt	-					-
	Hånd og stang liner	Makrel	> 10	blandt	-					-

Fig. 3. Fra ”Miljøskånsomhed og økologisk bæredygtighed i dansk fiskeri”.

At de skånsomme fiskerier er mere brændstofeffektive er også tidligere påvist af Københavns Universitet, der konkluderer, at de mest brændstofeffektive fartøjsgrupper i dansk fiskeri er garn-krog fiskeri, samt notfiskeri.⁷ Notfiskeri er stimefiskeri efter arter, som kystfiskerne ikke fisker efter og dermed ikke sammenligneligt. Københavns Universitet konkluderede i samme rapport, at det ikke kan udelukkes, at fiskeriets totale brændstofforbrug kan reduceres ved at tilskynde til mere garn-krog fiskeri, samt til notfiskeri med fartøjer længere end 40 meter.

Ved at omstille til skånsomt fiskeri i vestlige Østersø kan fiskeriet altså bidrage til at reducerer det danske klimaaftryk.

NOTE:

Ovenstående forslag indeholdt i tidligere versioner desværre fejl. I tidligere versioner fremgik det, at der var foretaget 55 last haul kontroller i ”aktiv demersal”. Det korrekte antal er 56. Det fremgik også tidligere at der var foretaget 49 last haul kontroller i ”passiv demersal”. Det korrekte antal kontroller er 48.

Derudover fremgik det i tidligere versioner at de tal for fordelingen af fangsten i sorteringer pr. fartøjssegment omhandlede område 22. Dette er ikke korrekt i det data der fremgår af tabel 1, side 7. dækker over hele den vestlige Østersø.

⁷ Nielsen, M., & Ståhl, L., (2012). Aspekter af grøn omstilling i dansk fiskeri, 13 s., maj 17, 2012. FOI Udredning, Nr. 2012/20